

не вимагає безпосереднього контакту з об'єктом. Деякі приховані дефекти неможливо побачити неозброєним оком - вони проявляються під час експлуатації. При недотриманні норм енерговитрат під час проєктування, використання будівельних матеріалів поганої якості при будівництві будівель призводить до перевитрати до 40% енергії, що вимагається для обігріву.

[1] Якісна оцінка теплових відхилень будівельних конструкцій і розташування ділянок фільтрації повітря через огорожувальні конструкції (Інфрачервоний метод обстеження). Виконується за чинним з 01.01.2013 р ДСТУ Б EN 13187: 2011.

[2] Кількісні методи оцінки ізоляції огорожувальних конструкцій і повітропроникності конструкцій. Виконуються по ДСТУ Б В.2.6-101: 2010 року (діє з 01.10.2010 р) та ДСТУ Б В.2.2-19: 2007 (діє з 01.07.2008 р).

УДК 621.311

ПІДХОДИ ДО НОРМУВАННЯ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ НА ТРАНСПОРТІ

APPROACHES TO RATIONING ELECTRICITY IN TRANSPORT

*асpirant M.A. Барібін¹, к.т.н. A.O. Каграманян¹,
д.т.н. A.P. Фалендиш²*

¹Український державний університет залізничного транспорту (м.Харків)

²Приазовський державний технічний університет (м.Маріуполь)

*post-graduate student M. A. Barybin¹, PhD (Tech) A.O. Kagramanian¹,
D.Sc. (Tech.) A.P. Falendysh²*

¹Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

²Priazovsky State Technical University (Mariupol)

На долю витрат тяги приходиться основний відсоток собівартості перевезень, тому встановлення об'єктивних норм витрати електроенергії залізничного комплексу країни є першочерговим завданням в напрямку робіт по енергозбереженню. Всі кроки в цьому напрямку повинні відповідати вимогам ISO 50001 «Системи енергетичного менеджменту», як основоположного документу робітників з енергоменеджменту. Пошук оптимальних підходів нормоутворення та обчислення витрат базується на визначені необхідної методології обліку видатків в існуючій парадигмі методів, зображення яких наведено на рисунку 1 [2].

При виборі методу нормування повинні виконуватись критерії максимального наближення математичної моделі до фактичних показників роботи рухомого складу чи обладнання [1, 5]. Необхідною умовою до обраного підходу є не тільки правдоподібність, але і гнучкість модифікації та доступність алгоритму пересічному машиністу-інструктору з теплотехніки, а також відповідність існуючому розподілу норм витрат на залізниці [3-4], зображення яких наведено на рисунку 2. Головною особливістю для тягового рухомого складу залізничного транспорту є використання питомих норм витрат ресурсів.

Рис. 1. Схематичне зображення існуючих методів нормування витрат електроенергії на залізничному транспорті

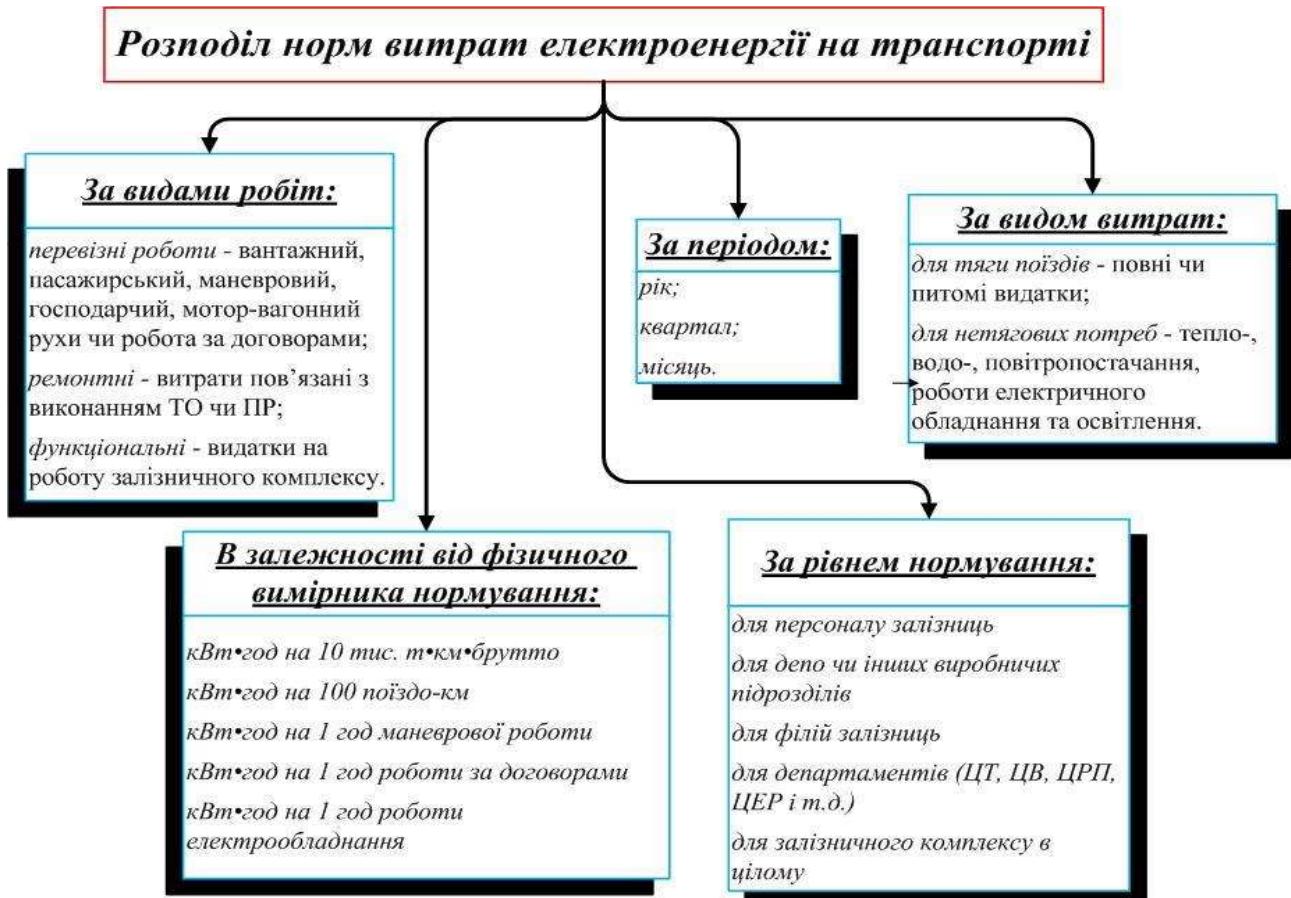

Рис. 2. Схематичне зображення розподілу витрат норм електроенергії в залежності від критерію призначення

Вибір раціонального підходу до нормування електроенергії на транспорті дозволить визначити величини, виконувати статистичний пошук втрат енергії в системі енергопостачання та розробити рекомендації по економній експлуатації рухомого складу чи електрообладнання обслуговуючому персоналу [1-5].

- [1] Barybin M., Falendysh A., Hatchenko V., Kletska O., Kiritseva E. Determination of rational locomotive operating modes and resource costs based on information from global positioning systems // IOP Conf. Series: Materials Science and Engineering International Scientific Conference Energy Efficiency in Transport (EET 2020). Volume 1021, February 2021, pp 1-8.
- [2] Осипов С.И., Осипов С.С. Основы тяги поездов. Учебник для студентов техникумов и колледжей железнодорожного транспорта. Москва: УМК МПС России, 2010. 592 с.
- [3] Наказ №062-Ц. Інструкція по технічному нормуванню витрат електричної енергії і палива локомотивами на тягу поїздів (ЦТ-0059). - Введ. 2003-03-05. – Київ:, 2003. - 85 с.
- [4] Наказ №113-Ц. Методика розрахунку норм витрат дизельного палива і електроенергії на тягу поїздів (ЦТ-0099). - Введ. 2004-06-09. – Київ:, 2004. - 62 с.
- [5] Наказ №204-Ц. Положення про інспекцію з контролю ефективності використання енергоресурсів Укрзалізниці. - Введ. 2014-05-16. – Київ:, 2014. - 10 с.

УДК 620.9

ЕНЕРГОЄМНІСТЬ – ЯК ОСНОВНИЙ ПОКАЗНИК РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ.

ENERGY INTENSITY – AS THE MAIN INDICATOR OF RATIONAL USE OF ENERGY RESOURCES.

к.ю.н. Р.Є.Прокоп'єв, А.І.Підіпригора, Д.В. Чупахіна

регіональна філія «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця» (м. Харків)

Ph.D (Juridical) R. Prokopiev, A. Pidiprygora, D. Chupakhina

«Southern Railway» Regional Branch of JSC «Ukrzaliznytsia» (Kharkiv)

В сучасному світі, переважна більшість видів діяльності всіх соціальних та економічних суб'єктів (населення, бізнес, державний сектор) потребують енергії. Згідно з прогнозом Міжнародного Енергетичного Агентства до 2040 року споживання енергії збільшиться ще на 30% через суттєве підвищення енергопотреби в країнах, що розвиваються. При цьому передовим центром впровадження енергоефективності залишатиметься Європейський Союз. Міжнародне Енергетичне Агентство вважає, що енергоефективність – «критично важливий інструмент для зменшення тиску на систему постачання енергоресурсів». На думку багатьох експертів енергоефективність є не тільки одним з найефективніших, але й одним з найдешевших засобів зменшення викидів парникових газів, а отже збереження довкілля, підвищення здоров'я та якості життя людей.

Транспорт є критично важливим сектором для зменшення обсягу викидів парникових газів. На транспорт припадає близько 19% усього світового використання енергоресурсів та чверть викидів CO₂, що відносяться до паливно-енергетичного комплексу. Транспортна система України залежна від імпорту нафтопродуктів та газу, ось чому зростання енергоефективності в транспорті є важливим чинником для зменшення впливу іноземних постачальників на транспортну систему України. Хоча за 10 років енергоспоживання в транспорті зменшилось майже на 25%, однак це